

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo 4 gl., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXIX.

V Ljubljani, 10. kimovca 1886.

List 37.

Jezusu.

Jezus ljubi,
Po obljubi
To-le pesem Ti darim,
Za darove,
Gnade nove,
Ki od Tebe jih dobim,

Iz dobrote
Do sirote
Si zapustil večni dom;
Če Te slušam,
Greh zapušam —
Večne čase srečen bom.

Ti ponižal,
Si približal
V Zakramentu se do nas;
Da ne zajdem,
Tú Te najdem,
Jezus ljubi, vsaki čas!

Milost Tvoja,
Že brez broja
Mi podala je dobrot;
Ti v nezgodi,
Kjer si bodi,
Ne zapuščaš nas sirót!

Če obdaja
Zló me zmaja,
Če obdá me grehov noč,
V dušni sili,
Jezus mili,
Vedno moja si pomoč!

Ti me čuješ,
Mi varuješ
Serce moje dušnih rán;
Ti ogrevaš
In obsevaš
Dušo mojo noč in dan.

Milo sije,
Radost lije

Dušam gnade Tvoja luč;
Z njo delujmo,
Skerbno čujmo —
Do nebes nam bode ključ.

Jezus, čuj me,
Ti varuj me,
Ko približa se mi smert;
O dodeli,
Da veseli
Sveti raj mi bo odpert!

I. Z.

Sv. rožni venec.

(Konec.)

Kako so ravnali svetniki in pobožni kristjanje z molitvijo sv. rožnega venca.

Sv. Alfons Liguori pravi, „da ni nobene pobožne vaje, katero bi verniki pogosteje po vseh stanovih opravljali, kakor je sv. rožni venec.“

Sv. Papež Pij V ni noben dan opustil, da ne bi bil molil sv. rožnega venca; tudi njegovi domači so ga morali vsak dan moliti. Sv. Karol Bor. ga je tudi vsak dan molil in zahteval je od gojencev svojega duhovskega semenišča, da so ga vsak dan en del obmolili. V svoji stolni cerkvi vstanovil je bratovščino sv. rožnega venca; in je tam večkrat sam sv. rožni venec naprej molil; spreobračanje in posvečevanje vernikov svoje škofije pripisoval je pobožnosti sv. rožnega venca. Sv. Francišek Saleški in sv. Alfons Liguori sta se z obljubo zavezala, vsak dan rožni venec moliti. Papež Pij IX je bil ud bratovščine svetega rožnega venca; je večkrat k opravljanju te molitve navduševal in je umrl med molitvijo sv. rožnega venca.

Sv. kralj Ljudovik, ko se je v svoji kraljevski krasni obleki prikazal, je nosil rožni venec okoli vratú. Blanka, kraljica iz Kastilije, je molila vsak dan rožni venec. Slavni vojskovodja pl. Montmorrency je zmirom rožni venec molil, kadar je jahal na čelu svoje armade. Ako je kaj zapovedoval ali kaka znamenja dajal, je prejenjal z rožnim vencem in ga je potem zopet nadaljeval.

Leta 1861 v Inomostu umerli nemški grof Branda je v svojem testamentu veleval, da pri njegovem po-

grebu naj vsak spremljevalec vsacega stanú moli rožni venec.

Od kedaj je bratovščina svetega rožnega venca in kaj koristi?

V tistem času, ko je sv. Dominik učil molitev sv. rožnega venca, nastala je že tudi pod njegovim vodstvom bratovščina sv. rožnega venca. Papeži so to bratovščino odobrili in podpirali njeno razširjanje, kolikor mogoče, posebno s tem, da so ji najbogatejših odpustkov naklonili.

Posebne koristi, katere zadobimo, če se damo zapisati v bratovščino sv. rožnega venca, so sledeče:

1. Udje bratovščine molijo navadno sv. rožni venec pridneje in pogosteje, kot neudje.

2. Udje uživajo večjo duhovno vkupno dobroto tega imetja. Oni, ki so udje bratovščine, so deležni vseh zaslug in duhovnih dobrot treh redov sv. Dominika, kakor tudi prevelikega števila živečih in umerlih udov te bratovščine.

To vkupno imetje ali posestvo obsega posebne priprošnje brezštevilnih svetnikov, ki so se šteli k tej bratovščini v življenji, in je najmenitnejša milost bratovščine.

3. Udje zamorejo dobivati veliko več odpustkov, kakor drugi, kakor je razvidno iz zaznamka odpustkov.

4. Udje zamorejo ubogim dušam v vicah bolj pomagati, ker vse odpustke te bratovščine v podobi priprošnje smejo za nje obračati; k temu pride pa še prednost privilegiranega altarja te bratovščine; k temu imajo udje pravico, svoje umerle starše in druge umerle v zaznamek udov te bratovščine zapisati. Ako potem po svoji zmožnosti za nje molijo, zadobijo duše teh umerlih toliko prej rešenje od kazni v vicah.

Kdo in kako more postati ud bratovščine svetega rožnega venca, in kaj ima kot ud storiti.

Vsak vernik, tudi otroci, se zamorejo sprejemati v bratovščino sv. rožnega venca.

Da postane kdo ud te bratovščine, ni nič drugega potrebno, kakor da se da sprejeti od enega v to pooblaščenega duhovna, to je, zapisati se v zapisnik cerkveno ustanovljene bratovščine sv. rožnega venca.

Po določilu sv. zbora od 13. aprila 1878 morajo oni, ki želé v bratovščino sprejeti biti, osebno se oglasiti in se dati zapisati.

Spolnovanje tega pogoja se s tem zelo olajša, da duhovni oblast, v to bratovščino sprejemati, prav lahko zadobiti zamorejo. Obrniti se jim je le ali naravnost do P. generala pridigarskega reda v Minervi v Rimu, ali do priporata samostana Dominikancev v Gradcu, ali pa do vredništva „Mariensalter“ v Berlinu, kjer plačajo le kacic 50 kr. in oblast se jim v Rimu preskerbi. Nadalje nimajo nič drugega storiti, ko imena onih, katere so v bratovščino sprejeli, tje odposlati, kjer je kaka cerkveno ustanovljena bratovščina sv. rožnega venca, da se potem v ondolni zaznamik zapišejo.

Edina dolžnost, katero udje prevzamejo, je ta, da vsak teden enkrat psalter (vseh petnajst (15) odstavkov) na enkrat ali v oddelkih na blagoslovljen molek molijo in med molitvijo zadevni odstavek premišlujejo, kolikor bolje morejo.

Moli se lahko gredé ali stojé, sedé ali ležé (pri bolnikih); se vé, da je najbolje, da se pred kako rožnovensko ali drugo podobo Matere Božje klečé moli.

Udje, ki med tednom psalterja ne molijo, ne grešé s tem, temveč zgubé le določene odpustke in milosti te bratovščine.

Posebno priporoča se še udom:

1. skupno sv. obhajilo prvo nedeljo vsakega mesca;

2. za spreobrnjenje grešnikov, krivovércev in nevérccev moliti, namreč rožnivenec, katerega sploh molijo, v ta namen obračati.

Bolezen pri poganih in tri bolezni pri kristjanih.

Ta tehtni spis smo bili začeli pred več mesci (gl. Dan. št. 42, l. 1.). pa po nekakem slučaju se je nadaljevanje predolgo zavleklo, treba ga je torej doveršiti.

Fuldenski škof, kakor je bilo rečeno v poslednjih versticah omenjenega spisa, kaže, kako Jezus Kristus ljudem kaže na vesoljno hišo nebeškega Očeta, kjer se vsakemu izmed nas pripravlja prebivališče, katero nas po tem kratkem življenji ima sprejeti. Svari pa pred preveliko navezanostjo na posvetne reči, katere rija in molji razjedó in tatje uteguejo ukrasti. . . Dalje pravi:

Tako je učil Božji Sin ljudi, pozemeljske reči in pozemeljsko življenje prav soditi in ceniti. In ta nauk sam, ki vedno živí in se vedno uči v njegovi Cerkvi, ima zdravilo, ki človeka zares zadovoljnega in srečnega storiti zamore. Kajti ta nauk odpravlja nejednakost med ljudmi in kaže v pravi luči bogastvo in ubožstvo, visokost in nizkost. Ta nauk stori bogatina za oskerbnika Božjega, pa mu zapira nebeška vrata, ako meni, da je neomejeni lastnik svojega pozemeljskega imetja, in to imetje kot lastnik rabi. Ubozega pa stori otroka Božjega in uči ga ozirati se na nebeško dedščino, katerega po tem kratkem življenju čaka. On razdeljuje svoje duhovne posestva, svoj uk in milost, svoje blagodare in tolažila brez ozira na rojstvo in čast, stan in bogastvo med uboge in bogate, nizke in visoke v enaki meri, vse vdeležuje jednacega upanja in pričakovanja do večnega zveličanja. Ta nauk nam predstavlja pozemeljsko življenje le kot mimogredoč igrokaz, v katerem vsak opravlja nalogo, ktera mu je podeljena, in ta igra se pri vsakem konča s smertjo, bodi si, da je bogat ali ubog, v nizkosti, ali na visoki časti, berač ali kralj. — Vse to je pri odstopu s tega pozemeljskega pozorišča brez vsega pomena, če le od Boga nam podeljeno nalogo prav končamo. Ta nauk dela gospodarja pravičnega in hlapca zvestega, rokodelca poštenega in kupčevalca odkritoserčnega, delavca pridnega in vestnega; kajti vsem odkazuje unstran groba kraj, iz katerega se človek ne reši, dokler tudi poslednji vinar ni poverjen. S trudom in delom obloženemu kaže na nebeškega Gospodarja, v čigar službi so vsi ljudje brez izjeme; stori, da on svoje delo posvečuje s tem, da se pri tem na Boga ozira, in uči ga, da je njegovo delo več vredno ko plačilo, katero ljudje zato dajó; da je to le nekaj oddelek plačila, ves zaslužek pa da bo še le v nebesih popolnoma izplačal. On preterguje pozemeljske delavnike s posvečevanjem dui Gospodovih in njegovih praznikov, in tako vse pozemeljsko življenje prešinja z nekako svetostjo. In poslednjič ker vspeha ne daje samo nauk, ampak še živí izgled ter k posnemanju spodbuja, zato vera Jezusa Kristusa nam v cerkvenih redovih kaže množico takih ljudi, ki so si po vzgledu Jezusovem izvolili zatajevanje, odpoved posvetnih dobrot, ki prostovoljno tako živé in v tem srečo in mir nahajajo.

Tako je nauk včlovečenega Boga v človeštvu red ustanovil, je stoletja človeško razmere ohranil v redu in bode tudi sedaj doveršil to najvišje meddružbinsko delo. Zavarovanja proti nesrečam, zavarovanja proti bolezni in jednake človeške naredbe so dobrohotne vravnave in so nastale iz potreb sedanjega človeštva.

Le ne smemo misliti, da take naredbe zacelijo rane, katere si je vsekalo človeštvo s tem, da je Boga zapustilo; te naredbe so le hladeči obkladki za bolne ude človeštva; v resnici ozdraviti in znotraj prenoviti bolno človeško natoro zamore le vera Odrešenika vesoljnega sveta.

II.

Preidemo pa k drugi bolezni, na kateri sedanje človeštvo silno hudo boluje; sv. Janez jo imenuje poželenje mesa; to je oblast mesa čez duh, poželjivosti čez um. V dvojni podobi se med nami ta bolezen prikazuje, v mehkužnosti, ki se vedno huje razširja, in v dan na dan večem poželenju po vživanji; ta nesrečna dvojica razjeda kakor rak sedanje človeštvo, razdira njegovo notranjo živno moč in pokončuje njegov pravi blagor.

Starodavna priprostost, katero so naši predstariši kazali v svojih hišah, v svojih oblačilih, v svojem življenju, postala je popolno neznana. „Oni, kateri mehka oblačila nosijo, so v hišah kraljevih“ (Mat. 11, 8), djal je Bog in Zveličar. Toda teh dandanes ni treba tam iskati; nahajajo se po vseh kočah. Ubožec hoče bogatinca, hlapec gospoda, dekla gospodinj v vsem posnemati, in tako je v obleki zginil skoraj ves razloček stanov. In kakor v obleki, tako je v celem življenju; vse napeljuje k pomehkuženju, vse služi mehkužnosti. Že odgoja je tako vravnana, da otroka omehkuži na duši in na telesu. (Ne mali angeljci, ampak mali spotikljivi „pajaci“ so premnogi otroci v svoji obleki in neobleki, ki skačejo in se igrajo po očitnih prostorih!) Vsi vžitki in vsaka veselja se že otroku dopuščajo; da bi ga vadili zatajevanja, niti govorjenja ni več. Otroci se ne priganjajo več k pridnosti in resnemu delu; njih volja se ne uklanja več pod pokorščino. Starši hladnokervno gledajo, kako otroci leno postopajo, le na raztresenost in sladnost mislijo, in trosijo čas z branjem slabih ali vsaj nevarnih spisov ali knjig pregrešnega obsega. Pa še globokejši! Svojim še mladim sinovom in hčeram dopuščajo pregrešna znanja, v katerih, kakor bi videti morali, čistost serca in nedolžne šege kmalu obledé. Oni dopustijo, posebno pri nizkih stanovih terpé ona prezgodnja znanja nezrele mladosti, katera peljejo k zakonom, v katerih se naravni nasledki oslepljenja, labkomišljenosti in greha družijo z obiskovanjem božje pravične šibe za oskrunjenja mladeniške dobe, in pokopljejo srečo življenja.

In kar nevarnost še povišuje, to je žalostna prikazen, da družina otroku ne daje tega, kar je zmožno onemu duhu pomehkuženja nasproti delati. Otroci v očetovi hiši ne slišijo več pobožnih verskih pogovorov, ne zbirajo se več k skupni molitvi, pač pa, da bi tako ne! slišijo, kako se brez spoštovanja in sv. strahu govori in sodi čez svete reči in duhovske osebe. Tako spodrašča tedaj rod, kateri pred Najsvetejšim in Najčastnejšim nima nobenega pobožnega strahu in spoštovanja, kateri si nobene nasladnosti več odreči ne more, ki téka od veselice do veselice, pa nobenega resnega prizadevanja za dobro in blago več zmožen ni.

In vendar, ljubljene verniki, je resen boj, katerega ima vsak človek biti tukaj na zemlji, in ta boj je v nas samih. Odkar se je človek prvič pregrešil, vselila se je v njegovo notranjost nesloga; meso in duh si nasprotujeta in borita. Meso hoče, kar počutnosti dopada, in boji se vsega, kar čutom ne dá dobro; duh hoče to, kar je po Božji volji, kar dolžnost in vest zapoveduje, ako je čutom tudi terdo in neprijetno.

Da, terd in resen je boj, katerega ima vsak človek neprenehoma s saboj. Toda, ali pa ljudje mislijo na to? Poglejte le, ne da bi se od mladosti pri vseh priložnostih za ta boj vadili, mu gredó skerbno s pota. Vsega, kar

stane trud, se ogibljejo; kar serce povzdiguje in omikuje, pa je malo težavno, se jim zdi dolgočasno; nasprotno pa, kar radovednosti streže, domišljivost podžiga, oči pase, po tem se dervijo z veliko poželjivostjo. Ali pa ne mara ni res tako, ljubljene verniki? Ali ni prišlo do tega, da celo verski spisi, ki imajo služiti k spodbudovanju, se morajo s prigodbami, prilikami, šalami i. t. d. kerščanskemu ljudstvu še le osoliti, če ne, se mu spisi zdijo dolgočasni? Tako duhovna moč zmirom bolj in bolj slabi, tista moč, ktera človeka zmožnega dela, da more trude in težave prenašati, kakoršne zahteva vaja krepostnega in dobrega; in zmeraj več zahteva poželjivost, ki se z novim nasitovanjem draži. Ljudje tožijo, da človeški rod vedno bolj slabi; in ne pomislijo pa, zakaj! Ne pogreša se kri pri človeku, pač pa čverstost in odločna volja; ne v kri, nikakor ne, v duh in serce mora jeklo priti!

(Dalje nasl.)

Katolišk general na smertni postelji.

V mestu Tuluz-u na južnem Francoskem umrl je v sredi decembra francoski general Salignac-Fenelon, poveljnik 17. francoskega vojnega oddelka, mož plemenitega rodu, slaven po vojnih delih in kerščanskih krepostih. V nedeljo, 16. decembra, čutil se je prav slabega, prestal je strašno noč, in že na jutro kazala so se znamenja smerti. Poklical je jednega svojih zdravnikov in ga vprašal naravnost, kako da kaže ž njim. „Gospod general, imate li serčnost?“ „Se vé da, ne poznam nobenega strahu.“ „Dobro, kajti, z Vami bo kmalu pri kraju.“ „Bom li še danes umrl?“ „Da, gospod general.“ „Že kmalu?“ „Morebiti še drévi.“ „Vseboto sem Vam prepovedal vun iti.“ „To bila je moja dolžnost, moral sem jo spolniti.“ „No, tako bote ko mučenik svoje dolžnosti umerli.“ Po tem pogovoru poklical je general takoj župnika sv. Štefana, spovedal se s polno vero in največjo pobožnostjo in je prejel na to sveto Popotnico in sveto poslednje olje.

Kmalu pričel se je težki smertni boj, v katerem je umirajoči največji mir ohranil. S sklenjenimi rokami daroval je svoje življenje Bogu. V največjih bolečinah sklical je: „Moj Bog, reši me! Kako težko je vendar umirati! Koliko ur bom vendar še živel? Toda, nočem, ne smem tožiti. O moj Bog, odpusti mi moje grehe!“ Potem prosil je soprogo in otroke, ki so klečali okoli njegove postelje, za odpaščenje, če bi jih bil kedaj kaj žalil, in dal jim je na najserčnejši način še slovesno svoj zadnji blagoslov. Njegova soproga govorila je ž njim še o otrocih, katere jima je smert že pokosila, in kateri mu bodo v nebesih naproti prišli. Ko je videla, da bolečine postajajo strašnejše, ga je tolažila s tem, da mu bodo morebiti molitve, ki se povsod zanj opravljajo, zopet ozdravljenje izprosile. „O ne, o ne,“ odgovoril je umirajoči general, „sem že Bogu svoje življenje daroval.“ Potem zahvalil se je svojemu adjutantu za skazane usluge, in ko ga je nadškof obiskal, da bi mu svoj blagoslov podelil, je rekel: „Prečastiti gospod, Vam priporočim svojo soprogo in otroke, v boljše roke bi jih ne mogel dati.“ Ko je smertni boj postajal huji, zaklical je: „Dihanje mi pojenjuje, duši me. O moj Bog, usmili se me!“ K sklepn govorniku je še par besedi k svojem adjutantu in svoji soprogi, potem pa je miren in vdan izročil svojo dušo v roke Stvarnikov. Na smertni postelji ležala je med smertnim bojem prava svetinja svetega križa in sv. Frančiška Saleskega, in nad njegovo posteljo visela je podoba rankega papeža Pija IX. Na persih nosil je general vedno svetinjo presv. Serca Jezusovega in preblazene Marije Device.

To je smert zares kerščanskega vojaka, tako umerje katolišk častnik. („Sdb.“)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

V miru počivaj, poštena duša! Ko so 6. t. m. bili vložili v rakev zemске ostanke Vincencija Zevnika — vselej vernega kristjana in znanega jeklenega značaja — došel je nekoliko perstí vreč doli na rakev tudi mnogoletni njegov delavec, nenavadno velik in korenjašk človek. Glasno, da so slišali vsi krog stoječi, je ob tem milem oprasku ranjkemu zaklical doli v gomilo: „V miru počivaj, poštena duša!“ V serce me je gabil ta za umerlega častna in za vsacega, ki ima družino, podučujoča beseda. — (Ta gospod, kakor so te dni pripovedovali, je vsak dan s svojo družino molil rožni venec; ko je moral tudi zaradi tega neke besede slišati, se ni dal motiti, temuž rekel je: „V svoji hiši imam jest zapovedovati.“ Pač prav gotovo mu prihaja zdaj molitev na unem svetu, kakor tudi to, da je redoma hodil k sv. maši in prijemal ss. zakramente. Vr.)

Od primorsko-kranjske meje. V teku dolgih 38 let si, draga „Danica“, donesla na sto in sto veselih dogodb, ki so se pripetile v raznih krajih in deželah, kder prebiva mili slovenski rod, posebno pa iz ožje Kranjske domačije.

Več stokrat so bile popisane novomašne slovesnosti, in tudi letos, si „Danica“, donesla v prijazni tovaršiji s „Slovincem“ sporočila o novih mašah, malo da ne vsih kranjskih rojakov, kateri so bili deležni te časti in sreče, da so prvo sv. daritev opravili. Ker ni bil moj namen o tem pisati, sem čakal teden za tednom, bo li kdo omenil ginljive slovesnosti, ki se je veršila 8. avgusta v Mavčičah. A četerti teden je in nikdo še ni o tem se cglasil, zato se mi vidi dolžnost, vsaj na kratko omeniti prevesele slovesnosti, če tudi kasno. Bolji enkrat, kot nobenkrat.

Mavčiče, sicer mala a prijazna duhovnija, poldrugo uro oddaljena od Kranja — skoraj ravno toliko od Loke, na desnem bregu Save, se je v zadnjih letih po neutrudljivi skerbí preč. g. župnika Mat. Preželjna v duhovnem oziru na moč povzdignila. Cerkev vsa predelana, podaljšana, prenovljena, oltarji novi, v cerkvi vse tako mično in snažno, da se smé Mavška cerkev imenovati vzor cerkvá, kder prebiva priprosto ljudstvo. Ljudem pa tudi ne primanjkuje duhovne hrane, ker za čast Božjo in zveličanje duš prevnéti duhovni oče si prizadevajo razun lastnega neumornega delovanja še drugih pomočnikov pridobiti. Imeli so srečni Mavčani sv. misijon, ponavljanje misijonsko, letos spomladi duhovne vaje, v spomin stoletnice, odkar so Mavčiče postale samostalna duhovnija, in pretečeni mesec novo mašo.

Kolikor je znano, je imela Mavška duhovnija dosedaj pet čč. gg. duhovnov: prvi Jožef Jenko, posvečen l. 1806, umrl l. 1850 kot Novomeški kanonik, je imel novo mašo v Ljubljani; drugi. Mih. Rozman, l. 1822, ne doma; tretji Fr. Kepec v Ljubljani; četerti kot duhoven teržaške škofije (č. g. pis. Št. Jenko 1867. Vr.), v Terstu. Eden je bil redovnik, sv. Benedikta. Še le letos je duhovnija Mavška vidila domačega sina prvič k oltarju Božjemu pristopiti, in ta je bil č. g. Janez Oblak, bivši tretjoletnik v Ljubljanskem semenišču.

Milo se človeku stori, ko vidi ali sliši o navdušenosti dobrega ljudstva, kako in s čim bi pokazali veselje, da bode doma nova maša? Kako veseli, kako počasteni so bili rodbinci, prijatelji in znanci, povabljeni na novo mašo. Donašani razni darovi so glasno pričali o serčnih

občutkih, kako dobro jim dé, da so povabljeni med svate. In v dan nove maše! Ne bom popisoval krasno olepšane cerkve, visokih mlajev, lepih in pomenljivih napisov na slavalokih, brezštevilnega ljudstva, ki je privrelo od vsih strani redke slovesnosti se vdeležiti. — Ker je bilo oni dan še kacih pět drugih novih maš, ne daleč od Mavčič zлата maša; zato mnogim duhovnom ni bilo mogoče na novo mašo v Mavčiče priti; vendar so iz peterih župnij došli. častiti gospodi: eden celo iz daljine, iz Harij pri Ternovem. Službo arhidijakona je prevzel preč. gosp. A. Mežnarec, dekan kranjski, slovesni govor je imel sorodnik novomašnikov, duhoven teržaške škofije (č. g. J. Jenko. Vr.). Duhovni in še malo drugih je imelo obed pri gostoljubnem domačem gospodu župniku, drugi svati na domu novomašnikovem, kamor se je po popoldanskem blagoslovu podalo več gospodov duhovnov.

Bog podeli gospodu novomašniku obilno milosti, da bo vspešno obdelaval vinograd Gospodov v lastno in njemu izročenih duš zveličanje!

Berčka, v Bosni 1886. (Zakasnjeno. Vr.) Berčka, mesto v spodnji Bosni, na obrežji Save, je precej obširno, stanovniki po številu so prvi Turki, drugi Serbi, tretji v malem številu katoliki, to je: rimokatoliški kristjani. Katoliška občina v Berčki ima kacih 200 věrníkov, rojenih Bošnjakov. Ti so prav verli, priprosti, věrni in pobožni kristjani; vendar žali, da marsikteri med njimi se je pohujšal od marsikterih malovrednih in jako pohujšljivih po imenu katoličanov, ki so s tujega sem prišli. Hvala Bogu, da to število je malo, ker tukajšnji katoliki živijo v stranskih selih, od mesta oddaljenih; ter ne pridejo pogosto v dotiko z nekterimi novošegnimi, le v katoliške knjige vpisanimi katoliki iz Avstro-ogerske; keršeni so in v katoliških kerstnih knjigah zapisani taki Avstrijanci in Madžari, toda obnašajo se mnogi in živijo slabeje in gerje, kakor turci. Res v spotiko in pohujšanje ne le dobrim, priprostim, toda verno domačim bosanskim katolikom, ampak celo še v spotiko in pohujšanje samim turčinom. V Berčki, to je v mestu, je prav malo katoliških družin domačega rodú; iz Avstrije in Ogerske tu naseljenih katolikov ne štejem, ker zvan 5 oseb nobenega k katoliški službi božji ni, ne k spovedi, ne k mizi Gospodovi.

Pred okupacijo ni mnogo časa po okupaciji ni bilo tukaj katoliške cerkve; katoliški župniki iz prvega reda sv. Frančiška serafinskega so stanovali v leseni hišici na bregu Save; pod hišico v kleti (keldru) bila je mala kapelica, revna, in na izgled kakor betlehemska štalica ali podzemeljska duplina; s preravnim altarčkom, na katerem se je darovalo in kjer je prebivalo neoma-dežano Jagnje Božje.

Katoliška tukajšna občina je silno uboga, zraven pa še čisto malega števila, verniki so še vedno tlačani turčinov, agov, begov i. t. d.; zemlja ni njihova, morajo dajati turškim posestnikom tretji dól pridélka; vladi pa desetino; ta desetina se ne pobira več v blagu, temveč je drago cenjena in se mora v gotovem denarju plačati; poleg tega imajo pa še mnoge druge plačila.

Vendar so reveži se potrudili z blagom in lastnimi močmi, in nekoliko darili od drugod, da so si pozidali malo cerkvico zunaj mesta, pri cesti na Tuzlo stoječi. Lansko leto k prazniku presv. Rešnjega Telesa je bila cerkvica dogotovljena in ravno ta slavni dan blagoslovljena, ter se je prvi pot tukaj očitno vodila in obhajala slavna procesija z Najsvetejšim; verni katoliki so veselja in ginjenja solze točili, celo turci so prišli, se čudili in prav lepo se obnašali.

Res je cerkvica mično stoječa; milo vabi mali zvonek iz zvonika věrne k službi božji; ali v cerkvi je revšina. — Altarna miza stoji, sredi mize revna omarica

za tabernakelj, prav slabi svečniki, prav mali križec vmés, to je vsa oprava, — no na stenah so neke podobice; toda bolj za kako hišo, kakor pa za v cerkev. Velika revšina je tudi pri mašni obleki. Višnjevega, rudečega mašnega plašča celo ni; sedaj v postu mora se v belem maševati.

Naj Vam še nekoliko opišem nedeljsko službo božjo! Vsako nedeljo in zapovedani praznik se začneja o poli 10; poprej trikrat zvonijo ali vabi z edinim malim zvonkom; verni se že pri prvem zvonjenju zbirajo v v cerkev in pobožno z razpetimi rokami molijo. Ko tretjič odzvoní, se sveče prižgó. Mašnik v mašni srajci (albi) in štolo pristopijo k altarju; najpred glasno narekvaajo vero in namen svete službe božje, pa prošnje za vse stanove in potrebe, verni z njimi na glas to molijo, za tem molijo litanije lavretanske, angeljsko češenje, potem z blagoslovljeno vodo sebe in verne pokropijo. Potem oblečejo mašni plašč, obernejo se proti ljudstvu in naložijo, kako in za kaj naj med sv. mašo verni molijo. Vsako nedeljo in praznik je sv. maša peta. Na kori mladi dečki pojo prav mične, čisto cerkvenega duha pesme in napeve. Ne kakor pa v mnogih krajih na Slovenskem, kjer jo prav štimane pevke na skok režejo in pojó, kakor bi po stopnicah skakal i. t. d.

Maša se poje po latinsko, list se ne poje, temuč le bere latinsko, med tem časom, ko mašnik bere list, ga pa eden odbran možki poje slavenski; ko ga dokonča, vsa cerkev zapoje hvala Bogu! Potem mašnik bere sv. evangelij, ko ga zbere, ga pa precej slavensko pojó; ko skončajo, vsa cerkev zapoje slava Tebi, Kriste! Po evangeliju molijo mašnik z vernimi glasno tri božje čednosti; potem je pridiga, večji del razlaganje kerščanskega nauka. Tretjo predpepelnično nedeljo, prvo nedeljo v postu in še druge, se bere nadškofov list; prvič se je oznanilo sveto leto, pomen svetega leta, pogoji vdeležiti se popolnih odpustkov in prav natančno razlaganje popolnih in nepopolnih odpustkov; danes, prvo nedeljo v postu, je razlaganje o spolnovanji svete Božje volje po 10 zapovedih božjih; skončal se bo list drugo nedeljo v postu. Po končani pridigi zopet mašnik vernim pové, kaj in kako, za koga naj verni od darovanja pa do zavživanja molijo; po zavživanju je oznanilo za prihodnji teden. Po sveti maši zopet mašnik glasno molijo angeljevo češenje; potem pa: „Devica pred porodom, Devica v porodu, Devica po porodu,“ vselej pristavijo: Češena si Marija; na posled pa trikrat: Čast bodi Bogu Očetu i. t. d. K sklepu mašnik in vsa cerkev zapoje prelepo pesem: „O preslavna Božja Mati — Ti zamoreš nam vso milost dati — i. t. d. Popoldan so večernice, vselej pete po rimski šegi; blagoslov se da le s križem. Samo mlade nedelje je blagoslov s presv. Rešnjim Telesom. Po sv. maši odloži mašnik mašni plašč, ogerne vesperti plašč, pluvijal, vse sveče se prižgó, verni prinesó svečice seboj in jih prižgó, Najvetejše se izpostavi, molitve se opravijo, krasna pesma v slavo presv. Zakramenta se izpoje, potem Tantum ergo in Geuitori. Naposled se da sv. blagoslov.

Tukaj verni, stari in mladi, obojega spola, radi svete zakramente prejemajo in sv. rožni venec molijo; vsako nedeljo vsa cerkev moli z mašnikom za dobrotnike revne cerkvice. — Zdaj se pa ponižno obernem do blagih dobrotnikov, do svetih, pobožnih društev in bratovščin tretjega reda sv. Frančiška in družbe vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa, kakor tudi do posameznih osób, z milo prošnjo v imenu Jezusa, Marije, sv. Jožefa in sv. Mihaela arhangelja, katerim je ta nova cerkev posvečena, pa znotraj prazna in v preravnem stanu, za kak dar, n. pr.: za tabernakelj in altar, da bi se spodobno priredil in napravil; križ z britkomartro za na altar; viš-

njev in rudeč mašni plašč, akoravno ne nov; lepo podobo Device Marije, slikano, še raje pa izrezan kip. Ali sv. Jožefa, sv. arhangelja Mihaela, sv. Frančiška Seraf., vsaj eno bolj veliko, akoravno niso čisto nove; kake pette, petteče za altar; kake svečnike, akoprav stare; ali kake groše za potrebno notranjo vredbo cerkve.

Vem, koliko so verna Kranjska in sosednje slovenske dežele darovale v slavo Božjo, v zveličanje bližnjega, za lepoto hiše božje in presv. službe Boga najvišjega — v Ameriko, Afriko, Azijo, tudi v Bosno in drugam. Vendar Bosna, preljubi, Vam je naj bližnja. 400 let pod turškim jarmom so ječali, in na grobeh, v kletih in slabih kočah službo božjo imeli; zdaj pa so potrebni pomoči, da si pomorejo do spodobnih hiš Božjih in čedne, potrebne oprave k službi Božji. Bog vam bo stoterno povernil. Zberite skupaj milo prošnih reči za ubogo cerkev občine katoliške Berčke v Bosni. Vem, da v vaših mestih, pri stoljnicah, v samostanih imate obilno, kar že ne potrebujete; tu pa naj potrebnejšega ni v cerkvi. Napis se glasi:

Čast. katoliškemu župniku Fra. Beno v Berčki. Bosna.

Moč svete birme.

Cerkveni pisatelj Prudencij pripoveduje o moči svete birme naslednjo dogodbo. Ko je bil on še deček, je malikovalsk duhovnik v pričo cesarja Julijana odpadnika darovalno žival zaklal in po malikovavski šegi drobovje pregledoval in druge nevérske ceremonije opravljal, da bi voljo svojih bogov zvedel; toda njegov trud bil je čisto zastoj. Nič ni videl družega, kot zmešnjavo, ter je spoznal, da so bili njegovi „bogovi“ v beg zagnani. Poganski služabnik se pred cesarja verže na tla, in je vskliknil, da je nek kristjan navzočen, ki je s krizmo pomaziljen in da je to vzrok, da so njegovi bogovi bežali in se je on brezvspešno trudil. Naj bi torej cesar kristjana odpravil. „Proč z umitimi in maziljenimi!“ zakričal je togoten malikovavski služabnik.

Nato reče cesar: „Kedo je tu našim bogovom nasproti in prijatelj kerščanske vere? Čegavo čelo bilo je s krizmo zaznamovano?“

Zdajci pristopi neki oproda (oroženosec) cesarjev, odloži orožje ter reče: „Jaz sem, čegar Bog je Jezus Kristus.“

Zmešan in dergetajoč zapusti Julijan malikovavski tempelj in hiti brez spremstva v svojo palačo nazaj, med tem ko so drugi navzoči Boga kristijanskega občudovali in na glas njegovo ime hvalili.

Nekaj podobnega zgodilo se je po spričevalu Laktancija brezštevilnokrat pri ajdovski daritvah v prvem času kerščanstva.

To pa je ob enem spričevanje, da so hudobni duhovi res svoje slepila počenjali in odgovore dajali pri malikovavskih žertvah in orakeljnih, ki so pa velikrat osramoteni morali omagani odstopiti, kadar so bili kaki kristjani v pričo.

Cerkve, kjer se plača deset krajcarjev vstopnine.

„Jaz grem tako vsako nedeljo v cerkev, kjer se plača po 10 krajcarjev vstopnine, odgovoril mi je nedavno moj sin, ko sem ga opomnila, da naj na nedeljsko mašo ne pozabi.“ Tako tožila mi je neka neutolažljiva mati. „Oh! nas so kerščanski starši tako dobro izredili,“ je nadaljevala, „pa tudi jaz sem se prizadevala, svoje

otroke z besedo in izgledom v kerščanstvu zgojiti; moj najstarejši sin, ki je sprevodnik pri veliki „Omnibus-družbi,“ svoje proste ure v to porablja, da tudi v cerkev hodi; toda moj triindvajsetletni sin P., čevljar in spreten delavec, je na vso drugo pot zašel. Iz tega, ker je rekel, da mora 10 krajcarjev vstopnine plačati za cerkev, katero ob nedeljah obiskuje, posnela sem, da je s svojim pogostim obiskovanjem zborovanj nekega tako imenovanega delavskega izobraževalnega društva svojo vero zgubil. Ko sem bolj vanj tiščala, da naj mi pové, kaj s tim misli, in mu pred oči postavila veliko nesrečo, katero si nakopuje z zgubo katoliške vere za časnost in za večnost, mi je odgovoril: „Mati! zdaj je že prepozno; pred tremi leti bi bilo za me še čas...“ pripovedovala je še dalje, da neki pomočnik, tovariš njenega sina, ki je bil pred tremi leti zaradi socijalistiškega (rudečkarškega) počenjanja izgnan, se je zopet vernil, in da je eden najbolj upaljenih šuntarjev v delavnici, in ta je tudi njenega sina v svojo mrežo zvalil. Prav jednako tožbo slišal sem pred malo dnevi iz ust neke druge skerbne matere.

Ker sem že tudi sicer imel dostikrat priložnost opazovati počenjanje socijalistiške svojati, ktere nevarnosti v nekterih krogih, kakor se vidi, še slutijo ne, je potrebno starše opomniti, da naj varujejo svoje sinove pred to naj večji nevarnostjo. Mladi rokodelci so v veri velik del slabo podučeni, torej se lahko zgodi, da jih kak antikristov hlapec dobí v svojo mrežo, in zgubljen je njih časni mir in večna sreča. „Varite se lažnjivih prerokov!“

Dijaška pisma v „Sendbotu.“

II.

1. Pisemce dijakom: Spoštovani tovarši! Vi vsi veste iz skušnje, kakovo veselje nam napravlja, ako se učitelji izrazijo, da so z našimi napredki zadovoljni, in po strogem koncu privošijo besedico pohvale. Pa ravno tako grenko občutimo, če se je naše delo morda vkljub velike pridnosti ponesrečilo in nas učitelj pograja. Ker je pisatelj teh verstic še le v tem letu svoje gimnazijske študije s skušnjo zrelosti verlo dobro dokončal, so mu taki slučajji še popolnoma v spominu. Komu pa se mi je bilo za to zahvaliti? Spoštovani kolegi! Priznam očitno in odkritoserčno, kakor so mi moji součenci in učitelji pogosto pričali, moja nadarjenost, posebno v realnih tvarinah, bila je slaba; moja razumevnost izimno počasna; pa imel sem zdatno podporo, ki me je čisto srečno in do velike zadovoljnosti vsih spremila čez prag gimnazijskih študij, in to bila je podpora božjega Serca Jezusovega, in neomadežanega Serca Marijinega, ki ste z neizrekljivo dobrotljivostjo mojo slabo molitev in detinsko zaupanje in celo najmanje, kar sem v njihovo čast storil, z velikim blagoslovom moje delo poplačali. Za to bodi tudi ta dobrota, tako kot sem jo sam hvalil, po vsem svetu naznanjena. Vi pa, moji prijatelji, naredite še bolje kot jaz, da po mojem odkritoserčnem vošilu to dobro še bolje skusite in z menoj vred častite presveti Serci na veke. —

2. Kralj mirú! Vsakemu poštenemu otroku, ki mu je mar za dušo, mora delati veliko žalost, če za dolgo časa zgube dušnega pastirja in v prepiru in neslogi v občini živé. Tako se je tudi nam pripetilo. Skoro za leto in dan nas je zapustil ljubi naš duhoven. Vsi smo se čutili kakor zapuščene, brez pomoči, brez svéta v težkih zadevah. Veliko so pač tožili in zdihovali, posebno bolniki, in veliko bilo je hrepenenje, da se verne dragi dušni pastir. Dan na dan vzdigovali so se v nebo vroče molitve mnogih, ki so zamogli umeti veliko ne-

srečo. Toda vendar dolgo bilo je videti, da je vse zastoj. Nazadnje bilo je uslišano terkanje na vrata presv. Serca Jezusa in Marije. Popred sovražni duhovi, dali so se polagoma umiriti, in kar nam je bilo najljubše, tudi dušni oskerbnik vernili so se nazaj in so se veselili zaradi vedno boljšega okrevanja. Zakaj bi toraj ne zapupali, da bo Bog tudi našo nadaljevano molitev uslišal, tako, da se še veseleje z veselim petjem angeljev združiti moremo: Slava Bogu na višavi, in mir ljudém na zemlji, ki so dobre volje!

3. Oče pridejo! Sam mora skusiti, kdor hoče umeti bolečino otroka, ki vidi mater jokati, ker je očeta skoro gotovo kaka velika nesreča. zadela. Pisatelj teh verstic je v resnici sam to skusil. Oče, že več lét bolehné narave, bili so zjutraj odšli v gorovje, poiskati si zdravilnih zelišč in korenin, in so z namenom, da do treh domú pridejo, le malo živeža s seboj vzeli. Često so nam mati po dnevi djali: „Danes me skerbi za očeta,“ in tudi po pravici. Ura bila je 3, toda očeta še ni bilo; bilo je videti, da se oblaki k nevihti kopičijo, in res je iz njih tako grozno lilo in toča šla tako silno, da je gozdni potok grozno narastel, ter pretil vse polje preplaviti. Ura bila je 5, 6 in 7; očeta še ni bilo pri nas. Z velikim hrepenenjem in z bridko žalostjo stali so mati in otroci med vežnimi vrati, vsak hotel je prvi očeta ugledati in drugim povedati. Kar mi pride v misel, pomoči prositi bogato Jezusovo in ljubezni polno Marijino Serce: sej tudi Marija je v britkosti iskala najdražjega svojega Sina. Šel sem nekočkrat s svojimi mlajšimi brati in sestrami v sobo, in sedaj z njimi, sedaj zopet sam, kakor sem ravno mogel v tako veliki skerbi, molil sem k najsv. Sercema, in obljubil sem, da bom uslišanje svoje molitve v njuno čast, in vsim otrokom v tolažbo v enakih okoliščinah, oznanil v „Sendbotu.“ In glej! bilo je komaj pol ure — in oče so bili brez kake škode od nevihte zopet pri nas, in močno smo se veselili. —

III.

Velespoštovani gospod vrednik!

Dovolim si vdano prositi, da bi naslednje v list „Sendbote“ hoteli vverstiti.

„Jaz jih bom tolažil v vseh težavah.“ Kar je Kristus nekdanj obljubil svoji duhovni služabnici Margareti Alakok in vsim, ki njegovo Serce na pomoč kličejo in časté, to jih je neštevilno veliko že občutilo in po naslednji resnični dogodbi se bode v novo poterdilo. Nekega bogoslovca napadla je bila prehuda, večidel s smertjo končujoča se bolezen. Dolgo časa ležal je bolan — ravno v letu, ko bi bil moral važno skušnjo narediti. Posluževal se je človeških pripomočkov v svoji bolezní in skazali so mu jih, kolikor je pač človeška veda, človeška slabost doseči mogla. Pozno še le spomnil se je dijak na obljubo Kristusovo, ki jo je dal svoji duhovni služabnici. S terdnim prepričanjem, da Jezus „spolni, kar je obljubil,“ obrnil se je do presv. Jezusovega Serca, ki mu je v kratkem času v začudenje zdravnikov popolnoma zdravje podelilo. Z zaupanjem na pomoč presv. Serca podvergel se je dijak tudi še skušnji, katero je srečno preстал. To očitno uslišanje molitve razglasimo v „Sendbotu“ očitno (ex voto), da naj se vsi bralci v vsaki potrebi obernejo do presv. Serca Jezusovega mislé na besedo Kristusovo: „Jaz jih hočem tolažiti v vseh težavah.“

Ime Marijino.

Marija! rad kličem Imé ljubeznjivo,
Ker Bógu nad druge je vse dopadljivo;

Marija, oziraj se milo na mé,
Ko v sili zakličem jaz tvoje Imé!

Marija presladko Ime je res tvoje,
Imé to presveto je upanje moje;
Z radóstjo napajaš mi revno sercé,
Marija, zakličem ko tvoje Imé!

Marija! k svetosti me Ti napeljuješ,
Če Jezusu služim, serčno se raduješ;
Budijo se v sercu mi svete želje,
Ko tvoje, Marija, zgovarjam Imé!

Marija! zakličem ko v dušni sem sili,
In na-me ožrè se obraz tvoj premili;
In kedar preganja me svetno gorje,
Rad kličem, Marija, jaz tvoje Imé!

Marija! če svet mi kdaj zanjke nastavlja,
Z zaupanjem duša takrat Te pozdravlja;
Skušnjave nevarne od mene beže,
Marija, zakličem ko tvoje Imé!

Marija preljuba, do konca življenja,
Glej moja Te duša slaviti ne jenja;
Čez dan in po noči, do zadnjega dne
Bom klical, Marija, jaz tvoje Imé!

Okó že solzico poslednjo potoči,
Še predno se duša s telesa mi loči,
Oziral se v sili bom milo na Te —
In klical, Marija, še tvoje Imé! I. Z.

Brez madeža spočeti Devici.

Vsa si lepa, vsa si sveta, O Marija Ti!	Vsa si lepa, vsa si čista, O Marija Ti!
Ker brez Madeža spočeta Ti Devica si!	Si rodila Jezu-Krista, Pa Devica si!

Vsa si lepa, vsa si míla, O Marija Ti!	Vsa si lepa, ko zvezdice, O Marija Ti!
Pred ko zarja prisvetila B'la brez greha si!	Take bilo ni Device, Kot Ti Mati si!

Vsa si lepa, ko cvetíca, O Marija Ti!	Vsa si lepa, Božja Déva, O Marija Ti!
O brezmadežna Devica, Vse naj Te častí!	Tebi slava naj se péva, Ker brez greha si!

I. Z.

Razgled po svetu.

Amerikansko. Ali se bomo katoličani vdeleževali civilnih ali necerkvenih pogrebov? — Tega pa ne. V Montrealu v Kanadi je ondodni katoliški škof dal svojim katoličanom naslednje pravila, ki morejo biti koristna za vse dežele:

„Včeraj, o dragi bratje, je bil dan žalosti za mene. Eden tistih, ki ste zanj molili in ste do zadnjega trenutka upali, da se bo vernil v naročje naše svete vere, zapustil je svet, ne da bi nam bil zapustil to tolažilo. Katoličani morajo očitno spoznavati Jezusa Kristusa in zderžati se vdeleževanja pritacih pogrebih. In jest, vaš škof, nočem posnemati ljudi, o katerih se govori v evangeliu, da se prepustijo spanju, ter tako pusté sovražniku ljuliko sejati med dobro žito, in zato moram povzdigniti svoj glas in prehiteti svoje

ljudstvo. Oh! res je narbolj živa bridkost, ker smo zvedili, da niso vsi katoličani razumeli svoje dolžnosti in da nekteri izmed njih, odjenjavši ne vem kakošni svetni šegi, vso čast zvestih služabnikov Našega Gospoda žertvovali sedanjemu občnemu mnenju. Za naše mesto Montreal je bilo to poniževanje, za vsacega izmed vas pohujšanje, in za nje same slabost, zaradi ktere se bodo prej ali poznej sramovati morali.

Iz nekega šolskega govora, katerega je zares kerščansk in katolišk vodja imel pri neki javni slovesnosti, naj posnamemo sledečo pripoved:

„V vaši dobi, ljubi moji,“ rekel je med drugim, „vam življenje naj boljši upe daje, toda resnica nas žene, naj vam povemo, da ni življenje nič ko versta terdih bojov. Od kod pa hočete potrebno moč jemati, da bote brez omahovanja v teh terdih skušnjavah življenja in v nemili usodi ostali stanovitni, če se ne bote opirali na terdno vero? Bolje me bote razumeli, če pazno poslušate naslednjo priprosto dogodbico.

Leta 1859 poznal sem pri pešpolku mladega podčastnika, katerega polk je prvič v ogenj prišel v bitki pri Solferinu. Bilo je ob štirih zjutraj. Kanon zabobni in krogla ferči in buči čez polk. Trepet spreletí vse verste in večina vojakov kompanije tega podčastnika, ki je bil „Pariški sin,“ neveren zasmehovalec, pade na kolena, opravi kratko molitev, potem se zopet mirao in neprestrašeno vzdignejo in bojujejo se z močjo in navdušenostjo, ki vse druge saboj vleče.“

„Ko sem jih vidil na kolena pasti pri začetku bitke,“ tako pripovedoval mi je podčastnik sam, „mislim sem najpervo, da so ti ljudje boječi in strahopetni. Ko sem jih pa potem tako hladno-kervno in hrabro videl bojevati se, bil sem ves pretresen in iskal sem v svojem notranjem, da bi se spomnil kake molitve; toda oj, nič nisem našel, kajti nikoli niso moji starši z menoj o Boga govorili.

Po enajsturnem prehudem boju, po nevarnostih in težavah zdrobil mi je granatni strel eno roko in ranil persi mojemu sosedu. Zvečer bila sva skupaj v vojaški bolnišnici; jaz terpel sem strašno, kričal besno in krel, kakor bi bil obseden.

Moj soterpin bil je ravno nasprotno od mene, ves miren in ni se ganil. Jaz pa bil sem nad tem nevoljen in rekel sem mu v nekaki jezni razdraženosti:

„Ti pa nimaš nobenih bolečin?“

„Pač gotovo,“ rekel je z umirajočim glasom, „strašno terpim.“

„Pa ti ne rečeš nič, ne tožiš prav nič!“

„Ne,“ odgovoril je rahlo, „jaz molim!“

„On je molil,“ ponavljal je moj mladi poročnik, ki je zdaj višji častnik, on je molil in je zajemal iz svoje vere v Boga moč, katere jaz nisem imel, serčnost, katere je meni manjkalo. To je na-me storilo taki vtis, da od onega vročega dne tudi jaz — verujem in molim.“

Vera in misel na Boga, kar tako besno zatirajo, proti čemur se nikoli dosti boriti, kar nikoli dosti sramotiti ne morejo, to dvojje samo je zmožno in močno zadosti, vas, ljubi moji, zoper eno ali drugo reč v življenji varovati, ali vsaj vam pomagati, da britkosti z močjo in poterpežljivostjo prenašate.“ („Sendb.“)

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče.

— Na nogi hudo bolna oseba se prav iskreno v bratovsko molitev priporoča, da bi na priprošnje N. lj. G. presv. Serca ter Lurške Matere Božje, st. Peregrina, in duš v vicah, ljubi Bog ji zdravje podelil, da bi mogla še nogo rabiti. — Deklina za spreobrnjenje. — Brat, da bi mu Bog serce k usmiljenju omečil. — Neki dolžnik, da bi svojo dolžnost spolnil in plačal, kar je dolžan. — Skerbni oče priporoča bolno hčerko v združeno molitev brat. N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefu in vseh Svetih Božjih za ljubo zdravje, ako je volja Božja. — V gerlu bolna oseba, kateri nobeno zdravilo ne pomaga. — Človek, v nevšečni zadevi, za pomoč. — Za srečen izid v neki težavni zadevi. — Žena s peterimi otroci priporoča svojega na duhu bolnega moža v pobožno molitev, da bi na priprošnje prečiste M. D. zopet pamet se mu povernila.

Zahvale.

Okoli mi je bilo v silni nevarnosti; vender na priporočevanje k sv. Frančišku Seraf. in sv. Antonu Pad. mi je bilo obvarovano in se mi je ohranilo, za kar večna hvala Bogu in serčna hvala omenjenima svetnikoma!

Mar. Žušt, Poljan.

Koledar za prihodnji teden:

13. kimovca. S. Notburga. — 14. Povišanje sv. Križa. — 15. (Kvaterni sredo; post.) S. Nikomed. — 16. S. Ljudomila. — 17. (Kvaterni petek; post.) Spomin na sv. Frančiška Seraf. — 18. (Kvaterni sobota; post.) S. Jožef Kupertinski. — 19. Štirinajsta nedelja po Bink. Spomin 7 žalost M. D.

Listek za raznoterosti.

Prečast. gosp. Jan. Kaplenek, postal je kn. škof. duhovni svetnik. Čestitamo.

Molitev za obvarovanje pred kolero. Da bi nas milostni Bog obvaroval té hude bolezni, so milgasp. knez in škof ukazali, da namesto dosedanje molitve št. 17. ali 18. naj se nadalje privzemlje pri sv. maši molitev št. 12 (za katero koli potrebo).

V Alojzijevisče so za šolsko leto 1886/7 na novo sprejeti ti le mladenči:

Maselj Jan., s Primskovega; Rihtaršič Jan., iz Selc; Zdešar Anton, iz Horjula; Bleiweiss Eranc, iz Naklega; Bleiweiss Peter, iz Naklega; Remškar Valentin, z Brezovca; Lavrič Anton, z Blok; Novak Jos., iz Gradca pri Podzemlji; Prelesnik Matija, iz Dobropolj; Preželj Luka, iz Boh. Bistrice; Raznožnik France, iz Černega Verha; Tič Lovro, iz Moravč.

V Gorici je nov stolni prošt postal prečast. gosp. Andr. Jordan, spiritalni centralnega semenišča. Bog daj srečo!

Poprava Št. Jakopske cerkve v Ljubljani bode menda skoro dogotovljena.

Prizori iz otroškega življenja v barvanih podobah. Spisal A. Funtek. — Reč bi morala sem ter tje nekoliko bolj moralno osoljena biti, v slovenskem duhu; vsaka predstava enacih delec mora imeti nekaj podučne tehtnosti za vzgojo tudi malih otročičev. Kar se v djanji ne more hvaliti, tudi v podobah ne gre kazati; to velja n. pr. v podobščinah „Mali Zaspanček“; ali: „V kuhinji“ (ko n. pr. deček z žlico psa pita, deklica z ročico v kotel sega). Tudi ne kaže predstavljati raznega spola otrok skupaj, kakor tega v resničnih igrah ni želeli.

Druga potrebna opomba je: Kakor je presilno cifranje v obleki napačno, tako tudi v podobah to ne

gre (n. pr. v sliki „Pri golobih“.) Sicer je misel dobra in take reči prav primérne za otročiče.

Duhovske spremembe.

Ljubljanski škofiji: Duhovnije so dobili č. gg.: Jan. Molj, duh. p. v Smledniku, Fuzine; M. Lavtižar, duh. p. v Sodražici, Rob; M. Koželj, duh. p. v Košani, kuracijo Podkraj. — Prestavljeni so č. gg.: Ant. Jaklič iz Metlike v Vinico, Fr. Rihar iz Šk. Loke v Ternovo v Ljublj., Mat. Erzar iz Cerkelj v Šk. Loko, Jož. Rome iz Šmihela v Škocijan, Jan. Bolta s fare pri Kost. v Šmihel. Jak. Porenta iz Srednje vasi na Koč. v Dol, Jan. Nagode z Dobernič v Št. Jernej, Ign. Žitnik s Št. Jerneja v Doberniče; Jak. Koritnik s Ternovega v Stari terg pri Ložu, Pet. Ogrin z Blok za I. v Ternovo, Jan. Bevec z Lašič v Bloke; Jan. Dobnikar iz Sp. Idrije v Lašiče, Ant. Lesjak s Trebelnega v Zagorje, Fr. Zorec iz Zagorja na Trebelno, Fr. Krek iz Žirov v Košano, Jož. Lavrič s Planine v Žiri, Mat. Kljun iz Železnikov za ekpoz. v Begnje pri Cirk. — Na novo nastavljeni so č. gg.: Jan. Pavlič, sem. duh., v Metliko; Jan. Kačar v Planino, Jož. Kramarič, sem. duh., na Faro pri K.; Jož. Kos, sem. duh., v Srednjo vas pri Koč.; Jan. Kunavar, sem. duh., v Sodražico; Fr. Šušteršič v Smlednik, Jan. Zupančič v Cerklje, Ant. Mali, sem. duh., v Sp. Idrijo; Jan. Hudovernik, bivši v pokoju, na Studenec.

V kn. škof. semenišče je dozdej sprejetih 23 gg., med njimi 7 Čehov.

Umerla sta: Pn. g. stolni prošt Jožef Zupan, in č. g. Jan. Rekar iz Terzaške škofije. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za študentsko kuhinjo: Histrianus 80 kr. — Č. g. Ant. Koblar v Mengši 2 gld. — Čast. gosp. župnik Št. Jaklič 5 gld. — Čast. župnik J. Belar 3 gld. — Čast. g. A. St. 2 gld. — G. — č. — 5 gld. (in za druge dobrotne namene 30 gld.) — Star poterjen prijatelj naše šolske mladine iz T. 12 gld. — Iz Preserja 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Čast. g. Tomaž Potočnik, duh. pomočnik na Verhniki, 52 gld. — Čast. gosp. Ignacij Vrančič, župnik v Zagradcu 3 gld. — Iz Mozirja 40 gld. — Prečast. g. mestni župnik J. Rozman 10 gld. — Iz Preserja 1 gld.

Za cerkev Jezusov. presv. Serca: G. A. M. V. 5 gld.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Čast. Fr. Valentin 40 kr. — Marija Čemažar 1 gld. — Ana Mihelič 50 kr.

Za hišo kat. družbe rokodelskih pomočnikov: J. M. 25 gld.

Za zidanje cerkve v Fojnici: Iz samostana č. oo. Frančiškanov 17 gld. 40 kr.

Za razširjanje sv. vere: Po č. g. Antonu Koblarji, kaplanu v Mengšu, 50 gld.

Za sv. Očeta: Č. g. M. Lavrenčič 2 gld.

Za misijone: Histrianus 80 kr.

Za brat. Sv. R. Telesa: Iz Preserja 1 gld.

Za bratovščino N. lj. Gospé: G. Fr. Sch. v M. 2 gld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

Na vprašanje za lurško vodo: Dobi se pri č. g. st. kapl. Mat. Kolarji. — Na vprašanje zastran novomešk. štud.: Ni še prav gotovega, pa se bo dobilo.